

Ideeënlab in de klas

Juf Roos Braam is de beste leerkracht PO van Nederland. Ze staat voor groep 8 op kindcentrum De Kameleon in Den Bosch. Een gesprek over haar visie en werk.

TEKST **MONIQUE MARREVELD**

FOTOGRAFIE **VERKIEZING LERAREN VAN HET JAAR**

Roos Braam (31) is één van een tweeling. Als kind ging ze altijd samen met haar zusje naar feestjes. 'We werden nooit los van elkaar uitgenodigd.' Acht jaar lang zaten ze bij elkaar in de klas. En dat was soms best lastig, bekent ze. Maar in groep 8 veranderde er iets. Ze kreeg een

nieuwe leerkracht. 'Een juf die mij echt zag staan. Ik mocht zijn wie ik was, in de musical en op andere momenten. Vanaf dat moment dacht ik: ik wil ook juf worden! En dat is eigenlijk nooit meer veranderd.'

Ideeënlab

In oktober 2025 werd Braam uitgeroepen tot leerkracht basisonderwijs van het jaar (en de eerste die haar feliciteerde, was natuurlijk haar zus). De bekroning kwam er niet omdat ze goed kan knutselen of vanwege haar stralende glimlach op het pr-materiaal van de Stichting Leraren van het Jaar. Een ideeënlab, noemt ze zichzelf gekserend. Haar hoofd staat altijd aan, stelt ook het juryrapport. Zo besloot ze na de herfstvakantie een ondernemingsproject op te zetten met groep 7 en 8. De aanleiding was de komst van Serious Request naar Den Bosch. Braam wilde met de kinderen geld ophalen voor het Glazen Huis, en ze waren toch al

bezig met het project 'De wereld van werk', dus... van het een kwam het ander. In november/december was De Kameleon er druk mee.

'Je komt met elkaar in een flow en dan ontstaan er gave dingen', zegt ze. 'Iedereen had zijn eigen rol. Ik heb bijvoorbeeld een collega die goed is met de planning. Een andere collega stortte zich op een bankrekening en een QR-code. Nummer drie maakte een format waarin de leerlingen hun ondernemingsplan konden uitwerken. Ik was de aanjager, maar het was heel cool hoe de olievlek zich vervolgens verspreidde.'

'Je komt met elkaar in een flow en dan ontstaan er gave dingen'

Vonken

Eigenlijk is het net als met haar superjuf in 2005: Braam probeert iedereen te zien en in zijn kracht te zetten. 'We hebben allemaal onze eigen taak. En als je goed samenwerkt, ieder zijn eigen vonkje aansteekt, dan steek je ook anderen aan, én de leerlingen. Dat is wat er gebeurde in ons team. Als je elkaar ruimte geeft, kom je samen tot iets moois.'

En de leerlingen? 'Eén groepje verkocht zelfgemaakte bonbons, een ander eigengemaakte spulletjes. Anderen startten een hondenuitlaatservice of maakten samen met senioren kerstkaarten. Er was een sponsorloop, een schoonmaakactie, een sporttoernooi – noem het maar op.' De opbrengsten gingen naar Spieren voor Spieren, het goede doel van het Glazen Huis 2025.

Kennis in samenhang

Allemaal prachtig, maar leerden de kinderen er iets van? Hoe zit het met de basisvaardigheden bij juf Roos? 'Kinderen gaan naar school om kennis op te bouwen. Bij mij zit dat vooral in de integratie van vakken, ik hou niet van losse lesjes draaien. We werken met methoden voor de basisvakken, maar ik maak ook veel materiaal zelf.'

In zo'n project over werk geeft Braam bijvoorbeeld ook emancipatieles, over werk en de taakverdeling tussen mannen en vrouwen. De bijpassende woorden die leerlingen moeten opschrijven, komen later terug in een dictee en in een verhaal dat Braam voorleest.

'Ik haal ook veel kennis uit kinderboeken', vertelt ze. 'We waren vandaag in het Schoenenkwartier in Waalwijk. En wat ze daar zien, koppelen leerlingen meteen aan een boek dat ze gelezen hebben. Zo tof om te zien dat ze daar zelf mee komen.'

Klassenboekenkast

Braam noemt zichzelf een lezen-de leerkracht. 'Lezen staat bij mij op één. We beginnen elke dag met stillezen en een boekenpitch als iemand een boek uit heeft. Ik lees ook dagelijks voor tijdens het fruit eten.'

Boeken lenen leerlingen van Braam. Tijdens het interview lopen er een paar meiden binnen om nog even een boek te scoren voor het weekend: Braam heeft een kast in de klas staan met boeken die ze in de loop der jaren heeft gespaard, gekocht en gekregen. 'Sommige kreeg ik cadeau van de plaatselijke boekhandel, omdat ik daar zoveel kom en er ook veel kinderen naartoe stuur.' Alle boeken hebben een stempel met Braams' naam erin.

'Lezen staat bij mij op één'

'Ouders weten: als we 's ochtends fruit inpakken of brood, moet "het boek van juf Roos" ook in de tas. Een enkeling leest thuis iets anders, maar de meeste kinderen lezen thuis hetzelfde boek als op school. Twee verhaallijnen door elkaar vinden ze vaak niet fijn.'

Zelf leest Braam ook veel. Zo kan ze beter leesadvies geven en doorvragen bij een boekenpitch. Plezier in boeken ontdekte ze zelf overigens pas na de pabo, toen ze voor de klas stond. Wat haar betreft mogen de opleidingen lezen wel meer stimuleren. Stellig: 'Als je niet van lezen houdt als leraar, vraag ik me af of je het juiste beroep hebt gekozen.'

Ouders

Het klinkt allemaal fantastisch. Worstelt Braam nooit? 'Mijn leerlingen zijn gemotiveerd en nieuwsgierig. Ik probeer ze wel te prikkelen voor een thema, want je moet wel een ingang hebben. Maar meestal hebben ze het snel te pakken.' Dat was ooit wel anders. 'In het begin was het een uitdaging om een klas onder controle te krijgen. Maar ik ben erg van het positieve. Ik heb stage gelopen in Zuid-Afrika en daar werd veel gestraft. Maar dat werkte juist averechts en versterkte het negatieve gedrag van de kinderen.'

Wat ze moeilijk vindt? Ouders. 'Zeker toen ik startte, als invaller op diverse scholen! Dat was pittig. We hebben het altijd over prestatiedruk, maar deels veroorzaken ouders die zelf. Het gebeurt nog steeds wel dat ze iets van me

vragen wat ik niet kan bieden. Maar nu geef ik duidelijk mijn grenzen aan, dat heb ik geleerd met coaching. Het maakt ook verschil dat de schoolleiding en mijn collega's me destijds goed opvingen en dat we het hiér heel erg samen doen. Dat maakt onderwijs krachtig.'

Waar Braam echt gelukkig van wordt? 'Boeken dus, en muziek!' Ze straalt. 'Ik speel piano in de klas en wat er dan gebeurt, is magisch: kinderen gaan zingen en lopen thuis nog steeds te zingen. Daar springt dus zo'n vonkje over. En of je dat nou met muziek, boeken, sport of wat dan ook bereikt, dát vonken maakt dit beroep prachtig.'•

Roos Braam geeft al tien jaar les in het basisonderwijs. In 2025 werd zij uitgeroepen tot Leraar van het jaar. Naast het overdragen van kennis vindt ze het ook belangrijk om leerlingen uit te dagen.